

Vergaderjaar 2018–2019

24 077

Drugbeleid

29 911

Bestrijding georganiseerde criminaliteit

Nr. 429

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 september 2019

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 20 juni jl. heeft uw Kamer om een brief verzocht naar aanleiding van het bericht «Drugkartels willen Europa aan de crystal meth krijgen» in het Algemeen Dagblad van 4 juni jl. (Handelingen II 2018/19, nr. 96, item 10) Met deze brief voldoe ik mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aan dit verzoek.

Naar aanleiding van het bericht «Recordvangst crystal meth in Rotterdam ter waarde van honderden miljoenen» in het Algemeen Dagblad van 25 juni 2019 zijn schriftelijke vragen gesteld door het lid Laan-Geselschap (VVD).¹ Deze heb ik beantwoord op 28 augustus 2019. Om een zo volledig mogelijk en integraal beeld neer te zetten rond crystal meth in Nederland zal de inhoud van deze brief deels met de beantwoording van de schriftelijke vragen overlappen.

Methamfetamine: een verwoestende drug die vaker wordt aangetroffen

Crystal meth, de populaire benaming voor methamfetamine, is een harddrug met een sterk verslavende werking en zeer nadelige gevolgen voor de gezondheid van de gebruiker. Crystal meth staat daarom op lijst I van de Opiumwet. Wereldwijd gezien wordt crystal meth vooral gebruikt in Noord-Amerika en in toenemende mate in Zuid- en Oost-Azië en Australië.² In Nederland geniet methamfetamine vooralsnog weinig populariteit. Op de omvang en de ontwikkeling van het gebruik ga ik later in deze brief nader in.

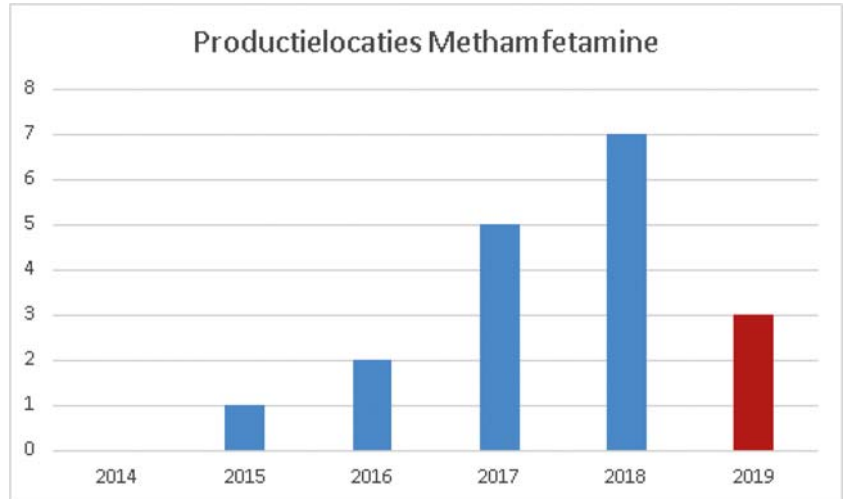
Hoewel het gebruik in Nederland laag is neemt het aantal locaties in Nederland waar crystal meth wordt aangetroffen toe, van één in 2015 tot zeven vorig jaar. Daarbij gaat het niet alleen om opslaglocaties («stash»)

¹ Aangangsel Handelingen II 2018/19, nr. 3737.

² World Drug Report 2018.

maar ook om laboratoria waarin methamfetamine wordt geproduceerd. Dit is een betrekkelijk nieuw fenomeen: tot voor enkele jaren geleden werden er geen of nauwelijks methamfetaminelabs opgerold. De ontwikkeling van het aantal opgerolde labs is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: aantal opgerolde productielocaties van methamfetamine tussen 1 januari 2014 en 16 juli 2019.

Bij enkele opgerolde methlabs is gebleken van de betrokkenheid van personen met de Mexicaanse nationaliteit. In sommige media is daarom de vrees geuit dat Mexicaanse drugskartels naar Nederland komen.³ Vooralnog zijn er echter geen concrete aanwijzingen dat buitenlandse drugskartels in Nederland voet aan wal proberen te krijgen. Bij de politie is het beeld tot dusver dat de aangetroffen productielocaties in handen zijn van Nederlandse criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) die expertise voor de bereiding van crystal meth inhuren vanuit Mexico. In Nederland wordt meestal alleen de laatste stap van het productieproces verricht, namelijk de kristallisatie van crystal meth die in poedervorm wordt ingevoerd omdat dit voor CSV's minder risicovol is dan het invoeren van het eindproduct. Dit was in alle drie de productiefaciliteiten die in 2019 zijn ontmanteld het geval. De politie beschikt over aanwijzingen dat de in Nederland geproduceerde crystal meth primair voor de internationale handel bestemd is. Het gegeven dat het gebruik van crystal meth in Nederland nog altijd laag is wijst eveneens in deze richting.

De productie van en handel in crystal meth moeten stevig worden aangepakt, en dat gebeurt ook. Bij brief van 9 juli jl. heb ik uw Kamer uitgebreid bericht over de harde aanpak van synthetische drugs (Kamerstuk 24 077 en 29 911, nr. 427). Ook berichtte ik uw Kamer vorig jaar dat in de Veiligheidsagenda 2019–2022 is vastgesteld dat de aanpak van ondermijning bij de politie hoge prioriteit heeft, in het bijzonder met aandacht voor drugs, financiële geldstromen en de handel in zware automatische vuurwapens.⁴ Hiertoe behoort ook de aanpak van CSV's waarvan wordt vermoed dat zij bij de productie en handel in crystal meth betrokken zijn.

In de aanpak van deze CSV's wordt nauw samengewerkt met de Europese partners, bijvoorbeeld in het kader van EMPACT-projecten en binnen Europol. De samenwerking met de Amerikaanse Drug Enforcement

³ NOS 4 juni 2019, «Harddrug crystal meth steeds vaker in Nederland gemaakt», Eindhovens Dagblad, 12 mei 2019, «Drugsboot Moerdijk: komen de Mexicaanse kartels nu naar Brabant?»

⁴ Kamerstuk 28 684 en 29 628, nr. 540.

Administration (DEA) en de Mexicaanse justitiële autoriteiten is goed, zowel bij de opsporing van CSV's als in het kader van rechtshulpverzoeken.

Gebruik van crystal meth in Nederland

Het gebruik van crystal meth in Nederland is gering. Hoewel specifieke cijfers ontbreken, blijkt uit de Nationale Drugsmonitor 2018 dat het gebruik van crystal meth beperkt is tot enkele honderden mannen die seks hebben met mannen. Hierin is geen verschil zichtbaar met de mate van gebruik in voorgaande jaren. Ook het Trimbos-instituut geeft aan geen toename in het gebruik van crystal meth te zien. Het DIMS (Drugs Informatie en Monitoring Systeem)-bureau van het Trimbos-instituut monitort via zijn landelijke netwerk van testlocaties wat er te koop is op de Nederlandse drugsmarkt, welke nieuwe middelen de Nederlandse drugsgebruiker uitprobeert. Hieronder valt ook crystal meth. Nu geen toename in het gebruik van crystal meth in Nederland wordt waargenomen bestaat vooralsnog geen aanleiding om in te zetten op preventie-maatregelen gericht op gebruik van specifiek deze drug. De ontwikkelingen in het gebruik van crystal meth in Nederland worden nauwlettend gemonitord zodat er, wanneer daar aanleiding toe ontstaat, gerichte preventieve maatregelen kunnen worden getroffen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus